

โครงการค้นคว้าและออกแบบผลิตภัณฑ์ของตกแต่งและของใช้ภายในบ้าน วัสดุเสมือนหนังจากใบไม้

Research and Design Home Furnishing Accessories and Home Appliances made of Leather Material from the Leaves

ชญชนก สูดเจริญ¹ จิรวัดน์ วงศ์พันธุ์เศรษฐ์²

Tanchanok Soodjaroen Jirawat Vongphantuset

สาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์ คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Product design, Faculty Decorative Arts, Silpakorn University

(Received : Jun 1, 2022 Revised : Aug 25, 2022 Accepted : Aug 26, 2022)

บทคัดย่อ

โครงการค้นคว้าและออกแบบผลิตภัณฑ์ของตกแต่งและของใช้ภายในบ้านวัสดุเสมือนหนังจากใบไม้ผู้วิจัยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาและทดลองวัสดุ ใบไม้ ได้แก่ ใบบัว ใบผักตบชวา ใบพุทธรักษา เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบ 2) เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์ของตกแต่งและของใช้ภายในบ้านวัสดุเสมือนหนังจากใบไม้ โดยกระบวนการวิจัย ได้มีการศึกษาคุณสมบัติของใบไม้ทั้ง 3 ชนิด นำมาย้อมสีและขึ้นรูปเป็นแผ่น เพื่อนำมาเป็นวัสดุหลักในการออกแบบผลิตภัณฑ์ของตกแต่งและของใช้ภายในบ้าน เป็นการนำทรัพยากรธรรมชาติมาสร้างมูลค่าเพิ่ม ให้สอดคล้องกับค่านิยม “ความงามที่ธรรมชาติสร้างสรรค์” ที่น่าหลงใหลและมีความสมบูรณ์ได้ด้วยตัวมันเอง

คำสำคัญ : ผลิตภัณฑ์ของตกแต่งบ้าน, ของใช้ในบ้าน, วัสดุเสมือนหนังจากใบไม้, ความงามจากธรรมชาติ

ABSTARCT

Research and Design “Home Furnishing Accessories and Home Appliances” made of artificial leather material from the leaves. The objectives of the research are: 1) To study and research on leaf materials such as lotus leaf, water hyacinth leaf, canna leaf, for application in design 2) To design product of home furnishing accessories and home decorate appliances made of artificial leather material from the leaves. The research processes consist of all three types of leaves dyeing and forming for artificial leather, which are main materials for designing home furnishing accessories and home decorate appliances. Such materials made from natural resources create value added and acceptable to the trend of “creative natural beauty” attractive and plenary by itself.

Keyword : Home furnishings accessories, housewares, artificial leather material from the leaves, natural beauty

¹ สาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์ คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, e-mail : tanchanok.soodjaroen@gmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์ คณะมัณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, e-mail : vongphantuset_j@su.ac.th

บทนำ

มนุษย์และธรรมชาติมีความสัมพันธ์มาอย่างยาวนาน มนุษย์นั้นเป็นองค์ประกอบหนึ่งของธรรมชาติ โดยมีความสัมพันธ์ทั้งเชิงบวกและเชิงลบ โดยความเป็นธรรมชาติทั้งสิ่งที่มีชีวิตและสิ่งที่ไม่มีชีวิตนั้นมีการพึ่งพาอาศัยกันอยู่อย่างเป็นระบบ มนุษย์เองเป็นสิ่งมีชีวิตที่เกิดขึ้นโดยพึ่งพาสิ่งแวดล้อมด้วยเช่นกันมนุษย์อาศัยโดยการนำเอาทรัพยากรธรรมชาติมาเป็นส่วนในการดำรงชีวิตด้านต่างๆ ในปัจจุบันเทคโนโลยีได้มีความก้าวหน้าไปอย่างมาก เมื่อนำมารวมกับทรัพยากรธรรมชาตินั้นได้สร้างวิวัฒนาการต่างที่ช่วยส่งเสริมพัฒนารูปแบบการดำรงชีวิตของมนุษย์จากอดีตจนถึงปัจจุบัน เป็นเหตุให้ทรัพยากรทางธรรมชาตินั้นได้ถูกนำมาใช้ประโยชน์ โดยทรัพยากรธรรมชาติบางชนิดได้ถูกใช้อย่างรวดเร็วและถูกทำลายไปจนเกือบหมด

ในยุคก่อนประวัติศาสตร์นั้นมนุษย์เลือกใช้วัสดุจากธรรมชาติมาสร้างวัตถุต่างๆ วัตถุแต่ละชิ้นถูกสร้างขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ในด้านต่างๆ เพื่อให้ได้ดำรงชีวิตได้สะดวกสบายยิ่งขึ้น โดยวัตถุที่ถูกสร้างขึ้นนั้นล้วนถูกพ่วงด้วยฟังก์ชันในการใช้งาน โดยฟังก์ชันนี้เองที่เป็นตัวกำหนดวัตถุที่เกิดขึ้น วัตถุที่เกิดขึ้นถูกสร้างสรรค์โดยผ่านมุมมองทัศนคติของผู้สร้างซึ่งบ่งบอกถึงรสนิยม

จากการศึกษาผู้วิจัยได้นำเอาทรัพยากรธรรมชาติประเภทใบไม้ มาผสมผสานกับเทคโนโลยีเพื่อให้เกิดนวัตกรรมสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ของตกแต่งและของใช้ภายในบ้านใหม่ ซึ่งวิธีการนี้ยังมีส่วนช่วยในการนำทรัพยากรธรรมชาติมาสร้างมูลค่า ให้สอดคล้องกับค่านิยม “ความงามที่ธรรมชาติสร้างสรรค์” ที่น่าหลงใหลและมีความสมบูรณ์ได้ด้วยตัวมันเอง และเนื่องจากสถานการณ์ โควิด-19 พฤติกรรมของผู้บริโภคค่อยๆ เปลี่ยนไปอย่างเห็นได้ชัด ผู้บริโภคปรับการทำงานโดยทำงานที่บ้านมากขึ้นด้วยเนื้อสถานการณ์โรคระบาด อีกทั้งคนในยุคเจนมิลเลนเนียลให้ความสำคัญเรื่องบ้านเป็นอันดับต้นๆ สินค้าประเภทผลิตภัณฑ์ในเชิงการตกแต่ง หรือเครื่องใช้ภายในบ้านจึงได้รับความนิยมไปด้วย จึงทำให้เกิดโครงการนี้ขึ้น ซึ่งในโครงการได้กำหนดวัสดุประเภทใบไม้จำนวน 3 ชนิด ได้แก่ 1) ใบบัว 2) ใบผักตบชวา 3) ใบพุทธรักษา

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อศึกษาและทดลองวัสดุ ใบไม้ ได้แก่ ใบบัว ใบผักตบชวา ใบพุทธรักษา เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการออกแบบ
2. เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์ของตกแต่งและของใช้ภายในบ้านวัสดุเหมือนหนังจากใบไม้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. องค์ความรู้ในการแปรรูปใบไม้
2. งานออกแบบผลิตภัณฑ์ของตกแต่งและของใช้ภายในบ้าน
3. การประชาสัมพันธ์สินค้าจากวัสดุธรรมชาติ
4. การสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร

คำนิยามศัพท์

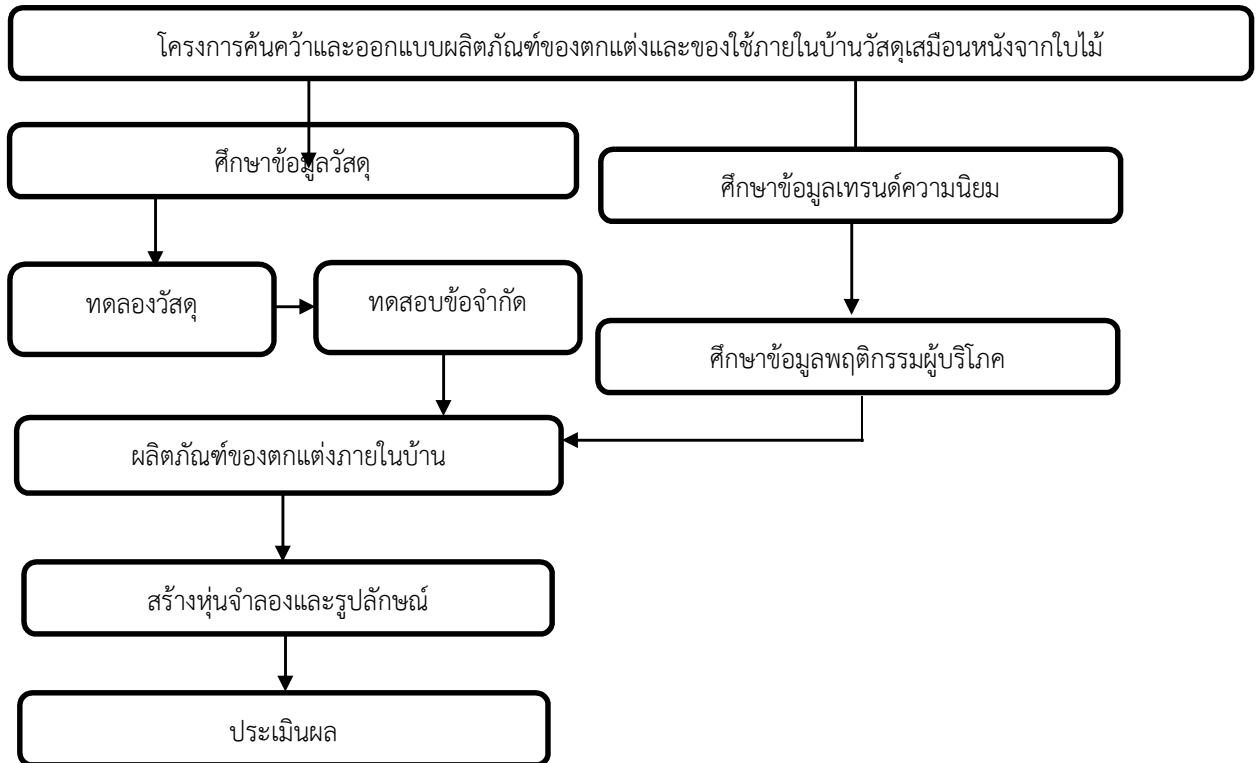
ความงามที่ธรรมชาติสร้างสรรค์ หมายถึง ความเป็นธรรมชาติที่เกิดขึ้นได้ด้วยตัวมันเอง สะท้อนให้เห็นถึงความงามที่เป็นปัจเจก ความสวยงามที่เกิดขึ้นโดยสมบูรณ์หรือไม่สมบูรณ์ก็ตาม เช่น ความงามของลักษณะลายไม้แต่ละชนิด ความงามของลวดลายของพืชชนิดต่างๆ

ผลิตภัณฑ์ของตกแต่งและของใช้ภายในบ้าน หมายถึง กลุ่มผลิตภัณฑ์ที่ตอบโจทย์การใช้งานในบ้าน เพื่อความสะดวกสบายในการดำรงชีวิตของมนุษย์ เช่น โคมไฟ อุปกรณ์จัดเก็บบ้าน ผลิตภัณฑ์ประดับตกแต่งเพื่อความสวยงาม ฯลฯ

กลุ่มวีแกน(Vegan) คือกลุ่มคนที่รับประทานอาหารประเภทมังสวิรัตประเภทหนึ่ง ได้รับความนิยมมากขึ้นในหมู่คนรักสุขภาพ ในปัจจุบัน โดยวีแกนนั้นจะรับประทานมังสวิรัตเป็นหลัก จะงดเว้นการบริโภคอาหารที่ไม่เบียดเบียนสัตว์เกือบทุกชนิด เช่น เนย นม ไข่ หรือแม้แต่อาหารที่ทำจากเจลาติน(ทำจากไขสัตว์) อีกทั้งกลุ่มนี้จะปฏิบัติไปถึงการเลือกใช้ผลิตภัณฑ์อีกด้วย โดยจะไม่ใช้ผลิตภัณฑ์ที่เบียดเบียนสัตว์ และถ้าเป็นคนเคร่งครัดมากๆ จะไม่ใช้ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการทดลองในสัตว์เช่นกัน

กรอบแนวความคิด

ภาพที่: 1 กรอบแนวความคิด
ที่มา: ผู้วิจัย

ขอบเขตการการวิจัย

1. ขอบเขตการศึกษา

1.1. การศึกษาข้อมูลทางปฐมภูมิ

- 1.1.1 ศึกษาข้อมูลวัสดุใบไม้ โดยมีใบบัว ใบผักตบชวา ใบพุทธรักษา
- 1.1.2 ศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภค

1.2. การศึกษาข้อมูลทางทุติยภูมิ

- 1.2.1 ศึกษาเกี่ยวกับเทรนด์โลกปี 2022
- 1.2.2 ศึกษาเกี่ยวกับกลุ่มวิแกน
- 1.2.3 ศึกษาเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ของตกแต่งและของใช้ภายในบ้าน
- 1.2.4 ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะกลุ่มตัวอย่างใบไม้
- 1.2.5 ศึกษาเกี่ยวกับวัสดุและกรรมวิธีที่ใช้ในการผลิต
- 1.2.6 ศึกษาเกี่ยวกับเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.3. การทดลองและทดสอบข้อจำกัดของวัสดุ

- 1.3.1 การทดลองการย้อมสีโดยนำเอาวัสดุใบไม้จำนวน 3 ชนิด ได้แก่ใบบัว ใบผักตบชวา ใบพุทธรักษา ย้อมสีได้เรีกต์ด้วยกระบวนการย้อมร้อน 3 แบบ ได้แก่ ใบสด ใบแห้ง ใบที่ถูกชุบเยื่อใบ
- 1.3.2 การทดลองแช่กลืนเซอรอลป้องกันการกรอบของใบไม้
- 1.3.3 การทดลองการขึ้นรูปเป็นแผ่นวัสดุรองหลังได้แก่ ผ้าฝ้าย ผ้าสักหลาด ผ้ากาววีรานเ
 - ก) การทดลองการขึ้นรูปเป็นแผ่น ขึ้นรูปด้วยวัสดุประสาน : กาวลาเท็กซ์ผสมน้ำ
 - ข) การทดลองการขึ้นรูปเป็นแผ่น ขึ้นรูปด้วยวัสดุประสาน : กาวยาง
- 1.3.4 การทดลองการเคลือบ วัสดุเคลือบ 4 ชนิด ยางพาราสด, สารเคลือบใส, ยูรีโพรเทิน, คาร์นูบาร์

แวกซ์

2. ขอบเขตในการออกแบบ

2.1. ผลิตภัณฑ์ของตกแต่งและของใช้ภายในบ้านวัสดุเสมือนหนังจากใบไม้ เช่น โคมไฟ, ผลิตภัณฑ์ตั้งโชว์, นาฬิกา, กรอบรูป, กรอบกระจก, กล่องจัดระเบียบ, ชั้นวางของเล็กๆ, ของประดับตามเทศกาล

2.2 ตราสัญลักษณ์

การทบทวนวรรณกรรม

2019 ปีของเทรนด์วีแกน (vegan) หนึ่งในกลุ่มมั่งคั่งระดับโลก ไม่รับประทานอาหารที่มีมาจากสัตว์ ไม่ใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีมาจากสัตว์ หรือทดลองกับสัตว์ เช่น เสื้อผ้า รองเท้า กระเป๋า เครื่องสำอางหรือครีมบำรุงต่าง ๆ กลุ่มวีแกนขยายตัวออกไปอย่างรวดเร็ว จากกลุ่มคนยุคมิลเลนเนียม มีกิจกรรมบนโลกออนไลน์เป็นประจำ จะได้มีโอกาสศึกษาหาอ่านความรู้และข้อมูลต่าง ๆ ได้ง่าย

ทฤษฎีความงามตามทัศนคติของเพลโต ความงามนั้นเป็นสิ่งสมบูรณ์ได้ โดยเนื้อแท้เป็นสิ่งนิรันดร์ สิ่งแสดงผ่านทัศนคติ ความคิด ความรู้ ความดี นิยาย ถือเอาความสัมพันธ์ที่เป็นสิ่งไม่แน่นอนเป็นที่ตั้ง เพลโตได้แบ่งความงามชัดๆออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ สิ่งสวยงามระดับวัตถุที่มนุษย์สามารถรับรู้ได้ผ่านความรู้สึก และ ความงามที่ธรรมชาติสร้างสรรค์ขึ้น ซึ่งงามได้ด้วยตัวเอง ดำรงอยู่และดับไปตามพลวัติของเวลา ความงามที่เกิดขึ้นจากทฤษฎีนี้มีให้เห็นประจักษ์อยู่ 2 ลักษณะ ได้แก่ ความงามจากธรรมชาติ และความงามที่ถูกสร้างสรรค์ขึ้นผ่านสุนทรียะของศิลปิน

เก๋กูด! “ผลิตภัณฑ์ใบตองตึง” แบรินด์คนไทย ทำใบไม้ไร้ค่า สร้างรายได้ชุมชน ใบตองตึงเป็นใบไม้ที่ถูกนำมาใช้มาหลังคา ห่อข้าว ฯลฯ กันอย่างแพร่หลายในภาคเหนือ เนื่องจากมีคุณสมบัติเหนียวและทนทาน โดยแบรนด์ Mr. Leaf ได้มีการนำคุณสมบัติเด่นของใบตองตึง มาวิจัยและพัฒนา รักษาคุณสมบัติเด่น และลดคุณสมบัติด้อย ทำให้วัสดุมีตลาดลายธรรมชาติชัดเจน ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการใช้งานได้นานขึ้นอีกด้วย

‘Dé Bua’ (เดอ บัว) แบรินด์กระเป๋ากว้างจากวัสดุธรรมชาติเพิ่มคุณค่าและมูลค่าทรัพยากรในชุมชน ด้วยอาวุธทางความคิด ได้รับแรงบันดาลใจจาก การออกแบบอย่างยั่งยืน (Eco Design) โดยเป็นการนำเอาวัสดุจากธรรมชาติมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ สร้างรายได้ให้แก่ชุมชน กระบวนการแปรรูปมีมากกว่า 15 ขั้นตอน ใช้เวลากว่า 1 สัปดาห์ ก่อนนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ โดยขั้นตอน มีทั้ง การทำให้สุก การตาก การหมัก การย้อมสี การรีดอัด การอัดเคลือบ เป็นต้น

ผลการทดลองการย้อมสีโดยนำเอาวัสดุใบไม้จำนวน 3 ชนิด ได้แก่ ใบบัว ใบผักตบชวา ใบพุทธรักษา ย้อมสีได้เร็วกว่าด้วยกระบวนการย้อมร้อน 3 แบบ ได้แก่ ใบสด ใบแห้ง ใบที่ถูกชุบน้ำ

1. การทดลองการย้อมสีใบสดด้วยสีย้อมไคเร็กซ์ กระบวนการย้อมร้อน

ตัวแปรต้น ใบบัว, ใบผักตบชวา, ใบพุทธรักษา ลักษณะใบสด สีไคเร็กซ์(สีย้อมฝ้าย)

กระบวนการทดลอง
ขั้นตอนที่ 1 ต้มน้ำอุณหภูมิ 100-120 องศา
ขั้นตอนที่ 2 ละลายสี และใส่เกลือเพื่อความคงทนของสี
ขั้นตอนที่ 3 นำวัสดุลงต้ม คนให้สีซึมเข้าวัสดุทุกส่วน 5 นาที
ขั้นตอนที่ 4 นำไปตาก

ตารางที่ 1 : การทดลองการย้อมสีใบสดด้วยสีย้อมไคเร็กซ์ กระบวนการย้อมร้อน

ตารางการทดลอง	การย้อมสี
ตัวแปรต้น	ประเภทของสี
	สีไคเร็กซ์
ใบบัว	สีติดดี สีเสมอกัน ติดด้านหน้าส่วนด้านหลังไม่ค่อยติด มีความมันวาว
ใบผักตบชวา	สีติด ไม่ชัด มีสีเขียวของใบผสมอยู่ มีความใสกว่าใบบัว

ใบพุทธรักษา

สีไม่ติดเลย ความมันวาวของตัวใบไม้

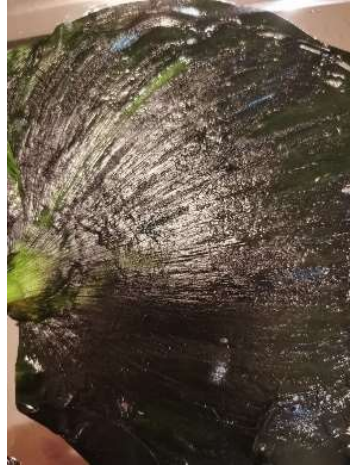
จากการทดลอง สรุปลงได้ว่าสีติดสวยเนียนโดยลักษณะของใบก่อนย้อมเป็นใบสด โดยจากการทดลองที่ถือว่าใบบัวได้ประสบความสำเร็จตามเกณฑ์ที่กำหนด

ภาพที่ 2 : ใบบัวสด
ที่มา: ผู้วิจัย

ภาพที่ 3 : ใบบัวสด เมื่อย้อมสีแล้วด้านหน้าใบและด้านหลังใบ
ที่มา: ผู้วิจัย

ภาพที่ 4 : ใบผักตบชวาสด เมื่อย้อมสีแล้วด้านหน้าใบ
ที่มา: ผู้วิจัย

ภาพที่ 5 : ใบพุทธรักษาสด เมื่อย้อมสีได้เรีกท์แล้ว
ที่มา: ผู้วิจัย

2. การทดลองการย้อมสีใบแห้งด้วยสีย้อมไดเร็กต์ กระบวนการย้อมร้อน

ตัวแปรต้น

กระบวนการทดลอง

ใบบัว, ใบผักตบชวา, ใบพุทธรักษา นำใบตากแห้งก่อนย้อม

ขั้นตอนที่ 1 ต้มน้ำอุณหภูมิ 100-120 องศา

ขั้นตอนที่ 2 ละลายสี และใส่เกลือเพื่อความคงทนของสี

ขั้นตอนที่ 3 นำวัสดุลงต้ม คนให้สีซึมเข้าวัสดุทุกส่วน 5 นาที

ขั้นตอนที่ 4 นำไปตาก

ตารางที่ 2 : การทดลองการย้อมสีใบแห้งด้วยสีย้อมไดเร็กต์ กระบวนการย้อมร้อน

ตารางการทดลอง	การย้อมสี
ตัวแปรต้น	ประเภทของสี
	สีไดเร็กต์
ใบบัว	สีติด เป็นจุดต่างๆ เมื่อย้อมเสร็จดูซ้ำ ไม่เนียน ลักษณะไม่วาว

ใบผักตบชวา	สีติดเนียน ไม่มีสีเขียวติด มีความใส วาว ฉีกขาดง่าย
ใบพุทธรักษา	สีไม่ติดเลย มีรอยคราบสีหลังถูกย้อมล้างน้ำออก เหนียว

จากการทดลอง นี้ได้ประสบความสำเร็จตามเกณฑ์คือใบผักตบชวา โดยลักษณะก่อนย้อมต้องเป็นใบที่แห้งจนเป็นสีน้ำตาลไม่มีสีเขียวปน

ภาพที่ 6 : ใบบัวแห้ง เมื่อย้อมสีแล้วด้านหน้าใบ
ที่มา: ผู้วิจัย

3. การทดลองการย้อมสีใบที่ถูกชุบเยื่อใบด้วยสีย้อมไดเร็กต์ ด้วยกระบวนการย้อมร้อน

ตัวแปรต้น	ใบบัว, ใบผักตบชวา, ใบพุทธรักษา ต้มน้ำยาล้างจาน และชุบเยื่อใบออก
กระบวนการทดลอง	ขั้นตอนที่ 1 ต้มน้ำอุณหภูมิ 100-120 องศา ขั้นตอนที่ 2 ละลายสี และใส่เกลือเพื่อความคงทนของสี ขั้นตอนที่ 3 นำวัสดุลงต้ม คนให้สีซึมเข้าวัสดุทุกส่วน 5 นาที ขั้นตอนที่ 4 นำไปตาก

ตารางที่ 3 : การทดลองการย้อมสีใบที่ถูกชุบเยื่อใบด้วยสีย้อมไดเร็กต์ ด้วยกระบวนการย้อมร้อน

ตารางการทดลอง	การย้อมสี
ตัวแปรต้น	ประเภทของสี
	สีไดเร็กต์
ใบบัว	ย้อมสีติดเนียน แต่เนื้อใบบางลงจากการชุบ มีความใส ไม่ทนต่อรอยขีดข่วน ฉีกขาดง่าย
ใบผักตบชวา	สีติดเนียน ไม่แตกต่างกับการไม่ชุบ มีความใส วาว
ใบพุทธรักษา	สีติดเนียน แต่ลักษณะค่อนข้างบางเป็นฟิล์ม ถ้าชุบไม่หมดจะเป็นต่างๆ ไม่ทนต่อรอยขีดข่วน ใส

จากการทดลอง ใบพุทธรักษาย้อมสีติด แต่ข้อจำกัด คือการต้องลอกเยื่อใบทั้งหมดให้เนียน เมื่อลอกเสร็จมีความบางคล้ายฟิล์ม กระบวนการใช้เวลาในการทำงานกว่า ใบอื่นๆอีกด้วย

ภาพที่ 7 : ใบพุทธรักษาถูกขูดเยื่อออก
ที่มา: ผู้วิจัย

ตารางที่ 4 : ตารางสรุปผลการทดลองการย้อมสีโดยนำเอาวัสดุใบไม้จำนวน 3 ชนิด ได้แก่ใบบัว ใบผักตบชวา ใบพุทธรักษา ย้อมสีได้เรีกต์ด้วยกระบวนการย้อมร้อน 3 แบบ ได้แก่ ใบสด ใบแห้ง ใบที่ถูกขูดเยื่อใบ

ตัวแปร ควบคุม	สีได้เรีกต์		
	ใบสด	ใบแห้ง	ใบขูดเยื่อ
ใบบัว			

ใบ ผักตบชวา			
ใบ พุทธรักษา			

สรุปผลการทดลอง เลือกใช้ 1) ใบบัวแบบใบสด 2) ใบผักตบชวาแบบใบแห้ง 3) ใบพุทธรักษาแบบใบชูดเชื้อ

เกณฑ์ในการวัดผลการย้อมสี

1. การติดทนของสี
2. ความต้านทานรอยขีดข่วน
3. ความโปร่งแสง
4. ลักษณะมันวาว
5. ความเนียนของสี

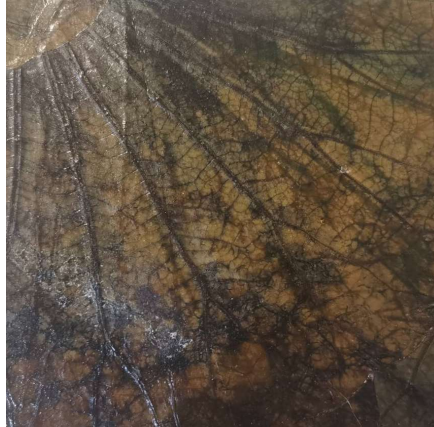
สรุปวัสดุและเกณฑ์คุณสมบัติของวัสดุ

1. วัสดุที่ 1

ชนิดของใบไม้ : ใบบัว

ลักษณะ : ใบสด

กระบวนการย้อมสี : ย้อมสีไคเร็กซ์ กระบวนการย้อมร้อน

ภาพที่ 8 : วัสดุเหมือนหนังจากใบบัว
ที่มา: ผู้วิจัย

ตารางที่ 5 : เกณฑ์คุณสมบัติของวัสดุ ใบบัว

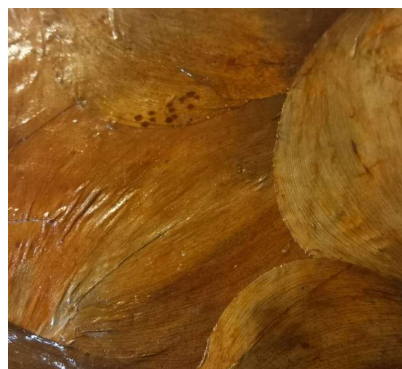
คุณสมบัติ	มี	ไม่มี	ไม่ระบุ	หมายเหตุ
การติดทนของสี				
ความต้านทานรอยขีดข่วน				
ความโปร่งแสง				
ลักษณะมันวาว				
ความเนียนของสี				

2.วัสดุที่2

ชนิดของใบไม้ : ใบผักตบชวา

ลักษณะ : ใบแห้ง

กระบวนการย้อมสี : ย้อมสีไคเร็กซ์ กระบวนการย้อมร้อน

ภาพที่ 9 : วัสดุเหมือนหนังจากใบผักตบชวา
ที่มา: ผู้วิจัย

ตารางที่ 6 : เกณฑ์คุณสมบัติของวัสดุ ใบผักตบชวา

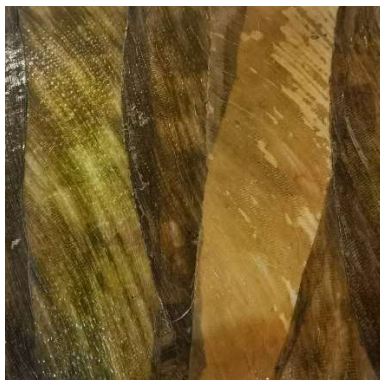
คุณสมบัติ	มี	ไม่มี	ไม่ระบุ	หมายเหตุ
การติดทนของสี				
ความต้านทานรอยขีดข่วน				
ความโปร่งแสง				
ลักษณะมันวาว				
ความเนียนของสี				

3.วัสดุที่3

ชนิดของใบไม้ : ใบพุทธรักษา

ลักษณะ : ใบที่ถูกชุบเยื่อใบ

กระบวนการย้อมสี : ย้อมสีไดเร็กซ์ กระบวนการย้อมร้อน

ภาพที่ 10 : วัสดุเสมือนหนังจากใบพุทธรักษา
ที่มา: ผู้วิจัย

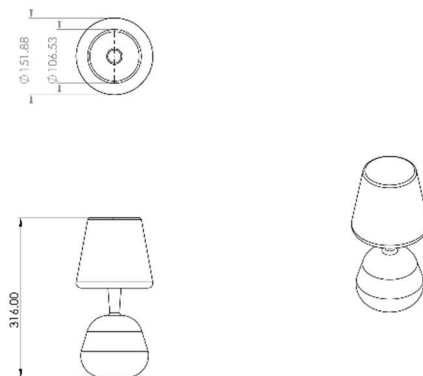
ตารางที่ 7 : เกณฑ์คุณสมบัติของวัสดุ ใบพุทธรักษา

คุณสมบัติ	มี	ไม่มี	ไม่ระบุ	หมายเหตุ
การติดทนของสี				
ความต้านทานรอยขีดข่วน				
ความโปร่งแสง				
ลักษณะมันวาว				
ความเนียนของสี				

แนวทางการพัฒนาและการออกแบบ

จากสถานการณ์โควิด-19 พฤติกรรมของผู้บริโภคเปลี่ยนไปอย่างเห็นได้ชัด ผู้บริโภคปรับการทำงานโดยทำงานที่บ้าน และมีการใช้เวลาที่บ้านมากขึ้น ส่งผลให้พื้นที่ภายในบ้านถูกใช้งานในรูปแบบใหม่ๆ คนยุคเจนมิลเลนเนียลให้ความสำคัญกับการลงทุนเรื่องบ้านเป็นอันดับต้นๆ ดังนั้นผลิตภัณฑ์ของตกแต่ง ของใช้ภายในบ้านจึงได้รับความนิยมตามไปด้วย โดยกลุ่มนี้จะเลือกโคมไฟ ที่ดูสบายๆ เน้นๆ แต่สะท้อนตัวตนอย่างชัดเจน ผู้วิจัยจึงเลือกกลุ่มเป้าหมายนี้เพื่อออกแบบผลิตภัณฑ์โคมไฟโดยใช้วัสดุเหมือนหนังจากใบไม้

Thirachai Saejaisan	SCALE : 1:1	DATE : 25/10/2021

ภาพที่ 11 : แบบร่างโคมไฟ simple life
ที่มา: ผู้วิจัย

ภาพที่ 12 : โคมไฟตั้งโต๊ะ simple life (ใบบัว)
ที่มา: ผู้วิจัย

ภาพที่ 13 : โคมไฟตั้งโต๊ะ simple life (ใบผักตบชวา)
ที่มา: ผู้วิจัย

ภาพที่ 14 : โคมไฟตั้งโต๊ะ simple life (ใบพุทธรักษา)
ที่มา: ผู้วิจัย

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการค้นคว้าและออกแบบผลิตภัณฑ์ของตกแต่งและของใช้ภายในบ้านวัสดุเสมือนหนึ่งจากใบไม้ หลักสูตรศิลปะมหาบัณฑิต สาขาวิชาการออกแบบผลิตภัณฑ์ ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร โดยศึกษาและทดลองวัสดุใบไม้ได้แก่ ใบบัว ใบผักตบชวา ใบพุทธรักษา ขึ้นรูปเป็นแผ่น เพื่อนำมาออกแบบผลิตภัณฑ์ของตกแต่งและของใช้ภายในบ้าน วัตถุประสงค์จากการทดลองย่อมสืได้ข้อสรุปว่ากระบวนการย่อมสืที่ตรงตามเกณฑ์ของใบบัวคือการย่อมสืด้วยใบสด

กระบวนการย้อมสีที่ตรงตามเกณฑ์ของใบผักตบชวาจะต้องนำใบมาตากแห้งให้สนิทก่อนย้อมสีเพื่อให้ได้สีที่เนียน และกระบวนการย้อมสีที่ตรงตามเกณฑ์ของใบพุทธรักษาก่อนทำการย้อมจะต้องผ่านกระบวนการชุดเยื่อหน้าใบก่อนเพื่อให้สีติด และถ้าต้องการให้สีติดเนียนจะต้องทำการชุดจนไม่เหลือเยื่อทิ้งไว้ เมื่อได้วัสดุใบไม้ที่ย้อมสีแล้ว ขั้นตอนต่อมาต้องทำการทดลองหมักวัสดุเพื่อให้เกิดความชุ่มชื้นไม่ให้ใบไม้แห้งกรอบ หลังจากนั้นไปผ่านกระบวนการอัดรีดเป็นแผ่น ก่อนนำมาขึ้นรูปเป็นผลิตภัณฑ์

อย่างที่ทราบกันดี กระแสความนิยมในการตกแต่งบ้าน หรือการตัดสินใจเลือกซื้อผลิตภัณฑ์ภายในบ้านของกลุ่มเจนเอมิลเลนเนียล ที่ถึงแม้ว่าจะดูสบายๆ เน้นๆ แต่ต้องการสะท้อนตัวตนอย่างชัดเจน จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยจึงนำวัสดุใบไม้มาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ของตกแต่งและของใช้ภายในบ้านเพื่อตอบสนองกลุ่มผู้บริโภคเจนเอมิลเลนเนียลที่นิยมความงามที่ธรรมชาติสร้างสรรค์ และบ่งบอกถึงความเป็นอัตลักษณ์ทางธรรมชาติของวัสดุแต่ละชิ้น โดยมีตลาดที่ไม่ซ้ำกัน และกลุ่มวิสาหกิจเป็นผู้บริโภคอีกกลุ่มหนึ่งที่ต้องการผลิตภัณฑ์ลักษณะนี้ ผู้วิจัยจึงเลือกออกแบบโคมไฟที่จะตอบโจทย์กลุ่มเป้าหมาย

เอกสารอ้างอิง

- จักรกฤษณ์ เสืออบ. (2561). *ความงามและความจริงของวัตถุ*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร, คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์.
- บริษัท ศิรดา โปรดักส์ จำกัด. *Preserved Lotus leaf*. สืบค้น 30 ตุลาคม 2564, จาก <https://www.tcdcmaterial.com/th/searchmaterial>
- บริษัท อินเทลเล็คทวล ดีไซน์ กรุ๊ป จำกัด. *2019 ปีของเทรนด์วีแกน (vegan)*. สืบค้น 3 พฤศจิกายน 2564, จาก <https://idgthailand.com/2019-vegan/>
- สรวิชัย วงษ์สะอาด. *ความงามของศิลปะตามทัศนะของเพลโต*. สืบค้น 18 ตุลาคม 2564, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/566038>
- ศศิมา จันทรงค์. *สิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิต*. สืบค้น 3 พฤศจิกายน 2564, จาก <https://sites.google.com/site/sasimajankong2542/home>
- สุภา จุฬคุปต์. (2558). *การพัฒนาใบบัวอัดแห้งสำหรับใช้ในงานประดิษฐ์*, ปทุมธานี...เมืองบัว. การประชุมวิชาการการพัฒนาบัวให้เป็นพืชเศรษฐกิจ ครั้งที่ 12 (น.65-71). พิพิธภัณฑ์บัวมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- Creative Thailand. (2564). *เจาะเทรนด์โลก 2022*. สืบค้น 3 พฤศจิกายน 2564, จาก <https://thematter.co/social/world-trend-2022/157488>
- Thai Quote. (2563). *เก๋ก๊าด! “ผลิตภัณฑ์ใบตองตึง” แปรนัยคนไทย ทำใบไม้ไร้ค่า สร้างรายได้ชุมชน*. สืบค้น 15 ตุลาคม 2564, จาก <https://www.thaiquote.org/content/240130>
- The vegan society. *Why go vegan?*. สืบค้น 3 พฤศจิกายน 2564, จาก <https://www.vegansociety.com/go-vegan/why-go-vegan>
- Warittha Saejia. (2563). *แบบนี้สวย แบบนี้หล่อ? เมื่อ ‘มาตรฐานความงาม’ ของสังคมสร้างความบอบช้ำให้ผู้คน*. สืบค้น 15 ตุลาคม 2564, จาก <https://thematter.co/social/beauty-standard/120141>